

Skien, 13. januar 2009: Vedtak i sak 138-2008

Klager: NN

Innklaget: Lindorff, Postboks 7015, 5020 Bergen

Saken gjelder: Om det er i strid med god inkassoskikk å la registrere betalingsanmerkning som næringsdrivende når kravet anføres å være oppstått overfor klager som forbruker.

Thor Dahls gt. 1 A
Postboks 311, 3201 Sandefjord
Tlf.: 33 46 56 57 . Faks: 33 46 93 13
E-Mail: post@inkassoklagenemnda.no
Bankgiro: 2490.56.30748
Org.nr.: 971 317 612
www..inkassoklagenemnda.no

1. Kravet

Kravet gjelder opprinnelig et fakturakrav fra YY. Hovedkravet utgjorde kr 1 925,19. Grunnet manglende betaling ble kravet inkassovarslet og siden oversendt innklagede for inndriving ved inkasso. Betalingsoppfordring ble sendt 18.01.08, tillagt kr 570 i inkassosalær. Hovedkravet ble betalt i to delbetalinger, henholdsvis kr 766,30 den 26.02.08 og kr 1 169,36 den 17.03.08. Kravet på inkassosalær, kr 1140 bestrides.

2. Saksforholdet

Grunnet manglende betaling ble kravet oversendt til inkasso og betalingsoppfordring ble sendt 18.01.08.

14.03.08 kontaktet klager innklagede på telefon og fremmet innsigelse mot kravet på inkassokostnader. Innsigelsen var begrunnet med at det var registrert betalingsanmerkning for kravet før det var uttatt rettslige skritt mot han. I e-post fra innklagede samme dag ble klager informert om at betalingsanmerkningen var registrert fordi klager var registrert med næringsinteresse.

Klager opprettholdt innsigelsen og viste i e-post, datert 26.03.08, til at registreringen var i strid med god inkassoskikk. Han krevde derfor at salæret ble strøket og at saken ble avsluttet som fullt oppgjort.

Innklagede besvarte klagers e-post 02.04.08. Det ble bekreftet at det ville bli sendt melding om at betalingsanmerkningen skulle slettes umiddelbart. Innklagede opprettholdt imidlertid kravet på inkassokostnadene og purret i girobrev datert 05.05.08 på restkravet som utgjorde kr 1 159,61.

I e-post til innklagede, datert 05.05.08, underrettet klager innklagede om at saken ville bli oversendt Inkassoklagenemnda.

I brev 03.07.08 henvendte klager seg til Inkassoklagenemnda. I innklagedes tilsvarende svar 01.08.08 viste innklagede til sin redegjørelse i sak 41-2008 som reiser de samme problemstillingene og gjelder de samme parter. Innklagede anmodet om at disse sakene måtte forenes til en sak i Inkassoklagenemnda. Det ble videre opplyst at betalingsanmerkningen nå var slettet.

I innklagedes tilsvarende svar i Inkassoklagenemndas sak 41-2008 viste innklagede til at etter inkassolovens forarbeider kan inkassator som hovedregel overlate inkassoopplysningene til kredittopplysningsbyrået uten selv å måtte ta stilling til om opplysningene er lovlige å gi ut. De avviste at praksisen med å rapportere sak som næring var i strid med inkassoloven § 28 eller god inkassoskikk. Det ble videre vist til Datatilsynets svarbrev i sakens anledning.

3. Partene anfører

Klager anfører at innklagede har handlet i strid med god inkassoskikk ved å registrere betalingsanmerkning for privat betalingsforpliktelse uten at rettslige skritt er foretatt. Det anføres at han derfor ikke skal betale inkassoomkostninger i saken. Det anføres at Inkassoklagenemndas vedtak i sak 209-2006 støtter hans syn.

Innklagede viser til at "Denne sak reiser de samme problemstillingene som i inkassoklagenemndas sak 41-2008. Dessuten er klager samme person i begge sakene. Lindorff viser derfor til redegjørelse i sak 41-2008 og

anmoder om at sakene forenes til en sak i Inkassoklagenemnda.” Det anføres at det ikke er Lindorff som har registrert en betalingsanmerkning, men at firmaet har utlevert opplysninger om en inkassosak til kredittopplysningsbyråene, og at det er disse som eventuelt ”registrerer” opplysningene som betalingsanmerkning.

Det anføres videre at oversendelse av sakene til kredittopplysningsbyråene ikke er strid med ”god inkassokikk”. Det vises til at forarbeidene uttaler at vurderingen av om utleveringen er i tråd med god inkassokikk må ”ofte, men ikke alltid falle sammen med grensene for hvilke opplysninger kredittopplysningsforetaket kan gi ut.” Datatilsynet har bekreftet at de ikke anser at Lindorff AS` utlevering av opplysninger er i strid med personopplysningsloven. Det hevdes at bakgrunnen for tvilen om opplysningene er lovlige å gi ut eller ikke, er en uklar konsesjonsbestemmelse. Denne ble utformet i dialog med kredittopplysningsbyråene og disse er derfor åpenbart mye bedre skikket til å vurdere hva som var ment i konsesjonen, enn en inkassator. Det anføres at utleveringen av opplysningene i denne saken ikke var i strid med taushetsplikten, jf. inkassoloven § 28.

Det gjøres videre gjeldende at det ikke er åpenbart at registreringen er i strid med kredittopplysningskonsesjonen. Datatilsynet har i brev til selskapet opplyst at de har vært klar over problemstillingen, men de skal til nå ikke ha gitt påbud om endring av praksis eller endring av konsesjonsvilkårene, noe som tyder på at tilsynet ikke tidligere har hatt noen klar oppfatning av om praksisen er lovlig eller ikke.

Det anføres etter dette at utlevering av opplysninger i denne saken heller ikke strider mot god inkassokikk.

Innklagede opplyser avslutningsvis i sak 41-2008 at de på bakgrunn av at Datatilsynet har uttrykt sterk tvil om kredittopplysningsbyråenes praksis er i tråd med konsesjonen, har avsluttet sin rapportering av enkeltmannsforetak som foretak fra og med 28.04.08.

4. Inkassoklagenemndas syn på saken

Etter inkassoloven § 22 og avtale mellom Norske Inkassobyråers forening og Forbrukerrådet av 20. februar 2003 om klagenemnd for inkassotjenester behandler Inkassoklagenemnda klage på inkassoselskaper i forbindelse med tvist om forpliktelser etter inkassoloven.

Klager har to saker til behandling i Inkassoklagenemnda mellom de samme parter, angjeldende krav fra samme fordringshaver og som reiser de samme problemstillingene. Innklagede viser i nærværende sak til sin redegjørelse i sak 41-2008 og har anmodet om en forening av disse to saker. Nemnda har kun realitetsbehandlet sak 138-2008, men har lagt innklagedes redegjørelse i sak 41-2008 til grunn i behandling av saken. Nemndas vedtak i nærværende sak vil således bli lagt til grunn også i sak 41-2008.

I utgangspunktet plikter skyldneren med hjemmel i inkassoloven § 17 første ledd å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndrivelse etter satser fastsatt i forskrifter med hjemmel i inkassoloven § 19. Etter inkassoloven § 17 fjerde ledd, kan inkassokostnader likevel ikke kreves dersom fordringshaver eller inkassator har opptrådt i strid med god inkassokikk overfor skyldneren, jf. lovens § 8.

Nemnda må ta stilling til om innklagede har handlet i samsvar med god inkassokikk ved å rapportere kravet til kredittopplysningsbyråene før det var tatt rettslige skritt i saken.

Kredittopplysningsvirksomhet reguleres av personopplysningsloven og krever konsesjon. Kredittopplysningsforetakene nevnt i denne saken innehar slik konsesjon. Etter at nye konsesjonsvilkår for kredittopplysningsbyråene trådte i kraft i juni 2004 er enkeltpersoner og de minste enkeltpersonsforetakene, de som ikke er registrert i Foretaksregisteret, gitt bedre vern enn tidligere. Konsesjonen skilte tidligere mellom enkeltpersoner og næringsdrivende. Den nye konsesjonen likestiller enkeltpersoner og enkeltpersonsforetak som ikke er registrert i Foretaksregisteret. For enkeltpersoner og enkeltpersonsforetak som ikke er registrert i Foretaksregisteret innebærer denne sonderingen at opplysninger om kravet ikke kan brukes i

kredittopplysningsøyemed før en måned etter at det er tatt rettslige skritt i saken, mot en måned etter at inkassator har sendt krav om inndrivelse av gjelden for de øvrige næringsdrivende.

I forarbeidene til inkassoloven er det i Ot prp nr 2 (1987-88) på side 82 uttalelser rundt forholdet mellom inkassator og kredittopplysningsforetaket ved vurderingen av hvilke opplysninger som lovlig kan gis ut som kredittopplysninger. Det heter der blant annet:

Departementet finner at det først og fremst bør være opp til kredittopplysningsforetaket å vurdere hvilke opplysninger som etter dette lovlig kan gis ut. Kredittopplysningsforetaket er det som er nærmest til å kjenne gjeldende regulering og til å utarbeide betryggende rutiner. En inkassator bør etter departementets syn innrømmes et noe større spillerom når det gjelder hvilke opplysninger som kan overlates til et kredittopplysningsforetak. Departementet finner at en inkassators plikter i denne sammenheng bør begrenses til en vurdering av hva som er "god inkassoskikk"

Inkassoklagenemnda bygger i sin praksis på disse uttalelsene.

I nærværende sak er klager registrert som personlig næringsdrivende i Foretaksregisteret. Firmaets navn er XX med samme forretningsadresse som klager privat. Gjeld som refererer seg til klagerens næringsvirksomhet, faller således utenfor det vern som tilkommer privatpersoner og enkeltpersonforetak som ikke er registrert i Foretaksregisteret.

Departementets uttalelse som det er vist til ovenfor, innebærer etter Inkassoklagenemndas syn at inkassator har ansvaret for at kategoriseringen skjer i tråd med god inkassoskikk. Kategoriseringen må skje etter hva gjelden skriver seg fra, om det er gjeld i egenskap av privatperson eller om gjelden skriver seg fra næringsvirksomhet. Feil kategorisering med derav følgende for tidlig rapportering av betalingsanmerking til ett eller flere kredittopplysningsforetak, er inkassators ansvar og kan etter omstendighetene være i strid med god inkassoskikk.

Inkassoklagenemnda viser til at hensynet bak konsesjonsreglene er å verne forbrukere mot at det registreres betalingsanmerkning før det tas rettslige skritt i saken. Det følger av "Merknader til konsesjon for behandling av personopplysninger i kredittopplysningsvirksomhet" at enkeltpersonforetak i mange henseender naturlig vil bli behandlet som enkeltpersoner og derav gis de rettigheter som enkeltpersoner gis. Dette fordi det i mange tilfeller vil være vaskelig å skille foretakets økonomi fra eiers private økonomi.

Hvorvidt gjelden i det enkelte tilfellet skal anses for å gjelde private forhold eller næringsvirksomhet, må avgjøres etter en konkret vurdering. All korrespondanse i denne saken er adressert til klageren personlig, ikke til "XX". Kravet gjelder strøm- og/eller nettleie som er typiske krav som både kan være privat og ha sammenheng med næringsvirksomhet. Nemnda mener at det her må gjelde en forsiktighetsregel, og at inkassator er nærmest til å foreta denne vurderingen da informasjon om hvem som er registrert som debitor for kravet vil følge av oppdraget. Etter nemndas syn har klageren i dette tilfellet blitt utsatt for unødig ulempe og ekstra påtrykk for å oppnå rask betaling ved oversendelse av opplysningene til kredittopplysningsbyråene for registrering av betalingsanmerkning før det er tatt rettslige skritt, noe som er i strid med god inkassoskikk, jf. inkassoloven § 8. Det følger av inkassoloven § 17 fjerde ledd at erstatningsplikten bortfaller når inkassator har opptrådt i strid med god inkassoskikk.

Dette standpunkt samsvarer med det nemnda kom til i sak 209-2006.

Det forhold at innklagede sendte slettemelding etter dialog med klager, og siden har endret praksis slik at alle krav rettet mot person med registrert enkeltpersonforetak blir behandlet som privatpersoner, er etter Inkassoklagenemndas syn positivt, men ikke avgjørende for det resultat nemnda har kommet til.

Klageren gis etter dette medhold i sin klage slik det er gjort rede for ovenfor. Klager skal ikke betale inkassokostnader i saken.

Vedtaket er enstemmig.

5. Vedtak

Klager gis medhold og skal ikke betale inkassoomkostninger.

Rune Jensen
Leder Inkassoklagenemnda